

Slovenci v Przemylu.

Iz različnih pisem, ki so jih priobčevali slovenski časopisi, je razvidno, da je bilo med posadko v Przemylu tudi lepo število slovenskih vojakov. V vseh pismih, ki so jih po letalih pošiljali v domovino, je čitatelj, da je med posadko vladalo ves čas junjsko razpoloženje. Sedaj bo morala cela posadka v rusko ujetništvo.

Černovice.

Rusi so se navalili z močnimi četami na Černovice. Kakor pripovedujejo vojaki ruske stotnije, ki je bila te dni ujeta ob reki Prut, je dobil ruski generalni štab povelje, da morajo ruske čete brezpogojno do 7. marca vkorakati v Černovice. To povelje se sedaj vsak dan ponavlja. Naše čete, ki stojijo na severni strani mesta, z uspehom odbijajo ruske napade, a karavno so ruske čete številnejše od naših. Avstrijci so te dni napadli Ruse celo na severnem bregu reke Prut. Sovražna bojna črta se je vsled silnega ognja naše artiljerije morala umakniti. Naši so po uspešnem napadu zasedli postojanke, ki jih je sovražnik zapustil. Rusi so pustili na bojišču mnogo mrtvih in ranjenih.

Ob celi karpatski bojni črti boji.

Od 21. marca sem se bijejo v Karpatih na celi črti zopet boji z največjo ljutostjo. Število ruskih čet dokazuje, da so Rusi že vse razpoložljive rezerve priklicali v fronto in da z obupom poskušajo vzeti naše postojanke za vsako ceno. Rusom je vseeno, koliko ljudi jim pade. Pred našimi postojankami leži na tisoče ruskih mrtličev. Pri Užoku in Lupkovu so sovražni napadi sedaj posebno srditi brez prenehanja. Junaštvo naših čet v teh gorskih bojih se ne da dovolj visoko ceniti. Kako bodo ti boji končali in kako dolgo bodo trajali, je odvisno od tega, ali bodo Rusi mogli še nadalje nadomestiti svoje velikanske izgube s svežim vojaštvom.

Lupkov in Užok.

V Karpatih ne divja boj sedaj najhujše pri Dukli, ampak izhodno od Dukle, pri Lupkovu in Užoku. Naša armada se bori za ceste v dolino Sana in Dnestra. Ako se našim to posreči, in očitno razmeroma so že daleč prodrli, potem bi bila predrta južna ruska bojna črta. Rusi bi se potem tudi ne mogli več držati v zahodni Galiciji ob Dunaju in Bialzi. Zelo ovirajo karpatsko bojevanje neugodne vremenske razmere. Večinoma se bori samo infanterija, ker se s topovi na zasneženih in težavnih potih nikamor ne pride.

Dukla — nepremagljiva trdnjava.

Vsled hudih bojev, ki so se vršili zadnje dni, so Rusi izgubili na ozemlju v zahodnem delu Karpatov. Rusi so bili na več mestih vrženi nazaj, tako, da se naše postojanke pri prelazu Dukla in zahodno od Dukle ne nahajajo več na ogrskih tleh. Le izhodno od prelaza Dukla segajo ruske postojanke nekoliko na ogrsko ozemlje. Gre se pri tem za nekatere obsejne višine, ki se še nahajajo v ruskih rokah.

Prelaz Dukla in njegova okolica sta bili, to se sedaj lahko odkrito pove, edini mesti, kjer bi se nam moglo priti do živga. Rusi so se pa tudi res dolgo časa nadejali, da bodo mogli na tem ozemlju predreti naše črte in so vsled tega pošiljali na to ozemlje vse svoje količaje razpoložljive čete. Čeprav so tamkaj v začetku dosegli nekaj delnih krajevnih uspehov, se vendar danes lahko reče, da so naše postojanke ob prelazu Dukla postale trdnjava, katere ne more nihče več zavzeti. Na tej točki naše bojne črte se ni več bati, da bi jo mogli Rusi predreti. Tisti, ki so utrdili in zavarovali te postojanke, zatrjujejo, da more kljubovati Dukla vsaki, še tako veliki premoči. Tistega dne, ko so naše čete z naskokom zavzele višine pri Magrieri, je rekel general Borojevič: Moderna vojska je umetniško zapletena uganka. Zimska vojska v Karpatih je vnovič dokazala, kako upravičen je ta izrek.

Rusi ne morejo naprej.

Da Rusi ne morejo naprej, to je zasluga složno se za svojega cesarja in svojo skupno domovino borečih avstrijskih narodov. Ob začetku vojske so sicer hoteli nekateri ničredni ljudje, kakorih avstrijsko domoljubje je zelo dvomljivo, zaresiti nezaušnost in razpor v složno nastopajočo avstrijsko prebivalstvo, a se jim ni posrečilo. Tudi pri nas jim je spodletelo. Rusi so najboljši računalni na to, da bodo avstrijski Slovani v odločilnem trenutku odrekli. Toda naša zvestoba do cesarja in Avstrije je celo večja, nego je hudočnost naših notranjih obkroževalcev in zunanjih sovražnikov. Ona je neomahljiva. Ruski častniki, ki prihajajo s fronte v Karpatih, opisujejo vojnim poročevalcem boje v Karpatih kot nenavadno strašne. Av-

strijci za nobeno ceno ne popustijo. Poljaki, Čehi, Hrvati, Slovenci, vsi se borijo kakor levi. Neprenehoma napadajo z bajonetmi. In če se mora okečaj umakniti, pridejo z novim pogumom nazaj. Njih izobrazba je velika. Komaj so zavzeli novo postojanko, so jo že tudi utrdili. Vsled tega se ruska javnost ne sme čuditi, ako vojska le počasi napreduje. Avstrijci se borijo z neprimerno hrabrostjo. Zavedajo se, da se borijo za obstoj svoje monarhije. Tako je, avstrijski Slovani, doma in na bojišču, se zavedamo, da se borimo za Avstrijo Habsburžanov, mi nečemo nič vedeti ne o Rusiji, ne o Turčiji, a tudi o Nemčiji ne več, kakor je to vsled naše zveze potreba. Avstrija je naše domovje.

Junaški čini slovenskih pošpolkov.

Listu „Pesti Hirlap“ se poroča: Vreme v zahodnem delu Karpatov se je spreminjalo na bolje. Na cel bojni črti sije sonce. Potoki so spremenjeni v reke. Sedaj se še-le prav spozna, kako previdno so bili narejeni naši strelski jarki, kajti nikjer ne uhaja v nje mokrota. Naši vojaki ležijo v dobro zakurjenih strelskih jarkih na popoloma suhi sliami.

Na parobku majhnega gozda se je vršil po obeh boj slovenskih pošpolkov z rusko kavalerijo. Naša artiljerija je poprej gozd za napade dobro pripravila. Na zemlji ležijo mogočna drevesa. Nekatera čebna so naše granate tako razkosale, kakor da bi bila s sekire razdrobljena. Spodaj v dolinici stoje trie velike leseni križi — grobovi padlih Rusov. Dva druga lesena križa, okrašena z zelenjem — grobovi naših vojakov. Na privorotem lesenem kržu so napisana imena padlih. Mimo črte naši vojski ulete Ruse. Med njimi se nahaja tudi njihov poveljnik, velik, suh mož, z rdečkasto kozlovsko brado. Njegova obleka je bila zelo raztrgana. Ujeti Rusi so pravili, da so izgubili v zadnjih tednih več kakor 60 odstotkov svojih tovarišev. Četrtna izmed teh jih je umrla na tleh in griži.

Boj za Dardanele.

Sanje Angležev, Francozov in Rusov, da bodo kmalu prišli v posest važne morske ožice pred Carigradom, Dardanel in potem vkorakali v tursko prestolico, se še, kakor je vidi, ne bodo kmalu uresili. Turki trdijo, da se so-raž o brodovje razun križarke „Amethyst“ s loči ni moglo udreti v Dardanele. Sovražne ladje obstreljujejo turske utrdbe le z odprtega morja in so dosegle dosedaj le neznatne uspehe. Nasproti pa imajo Angleži in Francozi pred Dardanelami zelo velike izgube. Turki so morsko ožico zaprli z minami. Tri velike sovražne ladje „Irresistible“, „Ocean“ in „Bouvet“ so dne 19. marca začele obmane in se potopile. Tudi mnogo mornarjev je utonilo. Šest drugih ladij je vsled turskih strelcev tako poškodovanih, da so se morale umakniti iz bojne črte. Nekatera poročila pravijo, da so angleško-francoske izgube pred Dardanelami še večje. Francozi in Angleži so tudi skušali izkrcati svoje čete ob Dardanelah. Ogenj turskih utrdb pa jim je to nakano preprečil. Na Angleškem in Francoskem je vsled neuspeha in nesreč pred Dardanelami nastala velika revolta. Admiralom in vojskovodjem se o čta nezmožnost. Poleg tega pa se opaža med Angleži in Francozi že sedaj neko nesporazumljenje, komu naj pripadajo Dardanele in Carigrad. Rusi hočejo imeti na vsak način Carigrad, njih zavezniki pa so mnenja, da naj Dardanele in Carigrad ostanejo nepristranska last pod skupnim nadzorstvom.

Podmorski boji med Nemci in Angleži.

Glavno dejstvo je, da nemški podmorski čolni obkrožujejo celo angleško obalo. Zasebna poročila celo pravijo, da so videli te dni nemške podmorske čolne pri Gibraltarju, kar pa se nam zdi malo verjetno. Če tudi podmorski čolni niso popolnoma preprečili dovolj živih in streljiva na Angleško, vendar so ga zelo otežkočili in naredili Angležem že veliko škodo. Skoro vsak dan izgine vsaj ena angleška ladja v valovih morja kot žrtev nemških podmorskih čolnov.

Cepelin nad Parizom.

Ker so francoski letaki metali bombe na odeto mesto Scheldtstad, so poslali Nemci svoje zrakovne (Cepelinove) sestave nad francoska mesta Calais, Compiègne in Pariz. Nad Parizom sta plovila Cepelina ter vrzla v mesto na manj 14 bomb. Na več krajih je nastal požar. Sedem oseb je bilo ranjenih. V Parizu so Cepelini kajpada povzročili veliko razburjenje.

Spor med Japonsko in Kitajsko

Japonci hočejo od Kitajske isen odgovor glede na stavljene zahteve, med katerimi se nahaja tudi zahteva, da Kitajska kupi polovico vojnega streljiva na

Japonskem, da Japonci ustanovijo na Kitajskem ozemlju orožarne, v katerih bodo zaposleni večinoma Japonci, da se v kitajsko policijo nastavijo Japonci, ki bodo tudi vodili in preustrojili, da se Japonci nastavijo kot svetovaleci v kitajski politični, finančni in vojaški upravi, da Japonci smejo na Kitajskem širiti japonsko vero in staviti sole. V pokrajini Fukien da naj smejo Japonci graditi železnice, pristanišča in imati rudnike. Kitajska si naj potrební denar izposodi na Japonskem. Japonska ima izključno pravico, zvezati k tajske pokrajine Vučang, Kiukiang in Nančang z železnico. Domneva se, da je Japonska stavila Kitajski še več pogojev, za katere se javnost niti ni zvedela. Japonska hoče Kitajsko spraviti popolnoma pod svoj upliv in preprečiti, da bi se Evropejci na Kitajskem sploh imeli kako besedo. Najprvo je Japonska zahtevala, da ji naj Kitajska odgovori do 30. marca. Sedaj pa je ta rok skrajšala do 25. marca. Na Kitajskem vre ogorčenje radi predrznosti Japonske. Kitajsko ljudstvo zahteva od vlade, naj napove Japoncem vojsko. Japonska že mobilizira svojo mornarico in armada. Amerika se postavlja na stran Kitajske.

Razne novice.

* **Vojna pobožnost.** Dne 19. marca t. l. se je na večer vršila v mariborski stolnici ob številni udeležbi vernikov osma vojna pobožnost za naše ranjene, ujet ali že umrle vojščake. Po svetem rožnem vencu, litanijah vseh svetnikov, molitvah ob času vojske in svetem blagoslovu se je med zvonjenjem velikega zvonu pela cesarska himna in pesem pred pridigo. Nato so naš prevzvišeni gospod knezoškof na podlagi svetopisemskih besed „Dragocena je pred obličjem Gos. o. d. im smrt njegovih pravičnih“ z ozirom na praznik sv. Jožefa, patrona srečne smrti, in z ozirom na resni čas vojske, ob katerem toliko ljudi pobere neizbrisna smrt, imeli pretresljivo pridigo o daljnji in bližnji pripravi na smrt. Prva obstoji v tem, da se človek skrbno varuje smrtnega greha, da zvesto izpolnjuje svoje stanoške dolžnosti, vredno prejema svetih zakramente, zlasti da prejme, ako zbolí, tudi zakrament svetega poslednjega olja. Druga pa je v tem, da bolnik ob bližajoči se smrti obuja popolni kes, izgovarja premogočno ime Jezusovo, moli tri božje čednosti in opraviča druge kratke pa krepke molitvice in pobožne vzdihljaje, in da rabi pripravne pripomočke za srečno smrt, kakor so znamenje sv. križa, blagoslovljena voda, podoba Križanega, sv. rožni venec. Tako si veren kristjan more samemu sebi zagotoviti srečno smrt, na ta način pa tudi bližnjemu pomagati v smrtnem boju, da se, kakor enkrat sv. Jožef, pod varstvom božjega Zveličarja in njegove presvete Matere mirno loči od tega sveta ter stopi v srečno večnost. — Pazljivim poslušalcem se je ta prevažni in tako jagni poduk gotovo vtisnil globoko v spomin, in še v večnosti bo zanj vsakdo hvaležen, ki se bo o pravem času ravnal po njem.

* **Vstoličenje novega stolnega dekana v Mariboru.** V četrtek, na praznik Marijinega oznanenja dne 25. marca se vrši v stolnici ob 9. uri slovesno vstoličenje novoimenovanega stolnega dekana, mil. g. Jožeta Majcen po Njih ekselenci, prevz. knezoškofu. Ob 10. uri prva slovesna maša infuliranega stolnega dekana. Na mnoga leta!

* **Duhovniške spremembe.** Za mestnega kaplana v Ptuj pride č. g. Janez Cilenšek, kaplan pri Sv. Lenartu v Slov. gor. za provizorja v Ptuj je imenovan č. g. Jožef Toplak, vikar v Ptuj. Dekanijske posle ptujske dekanije vodi začasno vlč. g. Jožef Sinko, kn.-šk. duhovni svetovalec in župnik pri Sv. Lovrenču v Slov. gor.

* **Prebiranje črnovojniških zavezancev.** Prebiranje črnovojniških zavezancev, rojenih v letih 1873 do 1877, za mariborski domobranski dopolnilni okraj se vrši: za okraj Čmurek od 23. do 25. aprila; za lipniški okraj od 18. do 22. aprila; za mesto Maribor od 26. do 28. aprila; za okolico Maribor od 29. aprila do 2. majnika; za okraj St. Lenart v Slov. gor. 3. majnika; za okraj Slov. Bistrica dne 4. in 5. maja. — Za celjski domobranski dopolnilni okraj: za mesto Celje dne 6. aprila, za celjsko okolico od 7. do 11. aprila; za Mozirje 13. in 14. aprila; za Velenje 15. aprila; Brežice od 17. do 21. aprila; Hrastnik 23. aprila; Trbovlje 24. aprila; Slovenjgradec od 26. aprila do 1. maja; Konjice 6. in 7. aprila; Ptuj 9. do 13. aprila; Ormož 15. in 16. aprila; Rogatec 18. in 19. aprila; Ljutomer 21. in 22. aprila. Istočasno se vrši naknadno prebiranje tistih črnovojniških zavezancev, ki so bili zadržani se udeležiti poprejšnjih črnovojniških prebiranj. K prebiranju ni treba priti tistim, ki že opravljajo črnovojniško službo.

* **Pogrešajo se:** Franc Cesar, pošpolk štev. 29, vojna pošta štev. 308. Odgovor Marjeti Cesar, Soeka, pošta Vojnik. — Franc Senegačnik. Odgovor Jeri Senegačnik, pošta Vojnik. — Jožef Mohorič, domobranski pošpolk štev. 26, vojna stotnija štev. 4, vojna pošta štev. 48. Odgovor Janezu Mohorič, Gabernik, pošta Juršinci pri Ptuj. — Anton Smolar, črnovojniški maršbataljon štev. 30, 4. stotnija. Odgovor Franciški Smolar, posestniki v Trobljah, pošta Slovenjgradec. — Ljane Berk, pošpolk štev. 87, 2. maršstotnija, vojna pošta štev. 73. Odgovor Heleni Berk, Plat, Sv. Peter na Medvedovem selu, pošta Podolat. — Anton Rihar, črnovojniški 87. pošpolk, 4. stotnija, vojna pošta štev. 73. Odgovor očetu Jožetu Rihar, po domače Škerbenecl, Raduha, pošta Luče pri Ljubnem.

Navadnih naborov letos ne bo. List „Bohemia“ proroča, da letos navadnih vojaških naborov ne bo, ker so letniki 1892, 1893 in 1894, ki bi prišli na vrsto, itak bili pred kratkim pri vojaškem prebiranju.

Dopisnice iz brezove skorje nam je poslal s Karpato Boštjan Kristovč, vrl mladenič iz Hoč. B. Kristovič služi pri pionirskem oddelku št. 2-3, vojna pošta št. 93. Dopisnica je izrezana iz karpatske breže in se na prvi pogled niti ne pozna, da ni iz papirja. Le drevesne žile na dopisnici povejo, v kateri tovarni se je izdelovala ta dopisnica. Kristovič piše: „Bojišče, dne 15. marca. Naša pionirska stotnja jeodeljena pehoti v prednjih bojnih vrstah. Vsem prijateljem, znancom, posebno pa uradništvu ter oseboj v tiskarni pošiljam mnogo srčkanih pozdravov in želim Vam vesele velikonočne praznike. Bog je z nami in sreča juhaška. Končna zmaga bo naša!“

Za pisanko naročite vojakom in drugim svojim prijateljem „Slovenskega Gospodarja.“ Naročnina znaša za četrta leta 1 K, od sedaj do Novega leta pa 3 K. Naslov za naročila: Uradništvo „Slovenskega Gospodarja“, Maribor.

Draginja po vojski. Toliko časa, kolikor bo naša država po vojski več blaga zunaj kupovala nego ga prodajala, bo draginja za našo državo vedno velika. Pomisliti moramo, da se bo med vojsko izrabila bombaž, volna in usnje, da se bo po vojski potrebovalo silno veliko denarja za nakup imenovanega surovega blaga. Treba bo tudi obnoviti vojaške potrebsčine, za to se bo potrebovalo veliko denarja, ki bo šel ven iz države, da pa ne bo blaga, ki bi se izvažal v tujino.

Vojni žitno-prometni zavod. Skupno avstrijsko ministrstvo je s posebno naredbo ustanovilo vojni žitno-prometni zavod, ki ima svoj sedež na Dunaju. Ta zavod ima nalogo razdeljevati zaloge žita in mlinskih izdelkov (moke) v kraje naše države, ki imajo premalo doma pridelanih žitnih močnatih zalog. V strokovnjaški svet tega zavoda so se imenovali med drugimi tudi sledeči gospodje: poslanec Franc Pisek iz Slivnice pri Mariboru, poslanec Povše iz Kranjske in poslanec dr. Laginja iz Istre.

Uradna zapoveda kovin. Ministrstvo je odredilo, da morajo tovarnarji in veliki trgovci, ki imajo v zalogi aluminij, antimon, svinec, železo, medenino, nikl, cin in stare tvarne te kovin, iste oddati do 27. marca t. l. v vojne namene. Kmetje in obrtniki, ki imajo bakrene kotle ali kakšne druge predmete iz zgoraj omenjenih kovin, so prosti te prisilne oddaje.

Za hmeljarje. Žalsko hmeljarsko društvo je soglasno sklepalo: 1. Neobhodno potrebno je, da se hmeljarstvo vobče omeji; v to svrhu se naj opusti prava novina, saj so slabo uspeli enoletni ali ošabli stari hmeljčki se na opustijo. 2. Sajenje drugih kulturalnih rastlin med hmelj se zaradi tega prepusti, presojanju vsakega posameznega hmeljarja, ker manjka v tem oziru potrebnih izkušenj; vendar se more isto priporočati le v hmeljnikih, kamor ima zrak in sonce dovolj pristopa. 3. Vsak hmeljar si naj v obče pridržuje toliko hmelja, kolikor si ga upa pri sedanjih razmerah dobro obdelati.

Zoper nakupičenje mokinih zalog. Štajersko namestništvo razglasa: Da se prepreči nakupičenje mokinih zalog pri zasebnikih, se določa: Dokler ne znaša zaloga manj kakor po 2 kg pšenične, ržene in ječmenove moke in sicer za vsako osebo, ni dovoljen nakup dotične vrste moke. V trgovinah za prodajo moke na drobno se ne bo smelo prodajati pri enkratnem nakupu več kakor 1 kg moke. Prestorke zoper to odredbo bodo kaznovali politične oblasti z globo do 2000 K, ali z zaplombo do tri mesece, v posebnih obtežljivih slučajih z globo do 5000 K, ali z zaplombo do 6 mesecev. Če bi kazni zadela obrtnika, se mu tudi še lahko odtegne obrtna pravica.

Izdaja krušnih nakaznic. Štajersko namestništvo razglasa: Upeljalo se bo bržčas že za velikonočne praznike izdaja nakaznic za kruh in moko, in sicer, kakor se domneva, le samo za mestno prebivalstvo in za prebivalstvo krajev, kjer so fabrike. Na vsako osebo bo prišlo na dan 20 dkg kruha. Nakaznice bodo izdajala županstva, v mestih pa nalašč za to določene komisije. Nakaznice bodo veljavne le za natančno določen teden. Pekli bodo dobili stroge predpise za natančno zapisovanje pridelanih krušnih izdelkov v posebnih, za to določenih knjigah, katere bodo oblasti nadzorovale.

Bob ali peček, je mlajšemu rodu popolnoma neznan, stari ljudje so ga že uživali namesto graha ali fižola. Zgal se je tudi namesto bobove kave. Peček ne zahteva nobenih sitnosti pri pridelovanju, zadovoljuje se z revno zemljo, v zahvali nasiti in okrepi človeka.

Motovilce ni zdrav, dokler ga ni obsijalo solnce. Bolje je, da ga skuhas, kot da ga uživaš surovega. Regrat ni za vsak zob, pa je jako zdrava jed. Kdor ga ne more surovega ali nima olja, naj ga na skuhaj in pripravi kakor špinado, ali naredi regratovo juho s krompirjem. Za juho ga opari in zreži, zalij z vodo in kuhaj pol ure, potem deni vani surovega olupljenega krompirja, zaheli in kuhaj, dokler ne razpade krompir. V juho nareži malo česna. Vsakemu ne ugaia, ker je nekoliko grenko.

Grah (novejši grahec) se upravlja in sadi pri nas vse brama, marsikateri gospodar ne pusti gospodinji rad kosčka niže ali vrta za to pregošodarsko rastlino. To je naravna misel. Grah je zelo važna hranilna rastlina, uživanje graha krepi kosti, pospeši rast in moč života. Na Nemškem je grah ja-

ko cenjena jed, grahova moka se porabi za okusne juhe in jačene jedi, tudi žgajci se skuha jo lahko iz grahove moke. Vidrova tovarna na Češkem je sedaj uvedla tudi pri nas grahovo moko in grahove juhe. Lozzerje, ki nam dajo jako tečne in hitro pripravljene okusne jedi. Letos je zmanjkalo že poleti posušene graha, ker ga ni prišlo od drugod in se je neki porabil za vojake. Pa tudi druga leta ne pride kdove kaj graha na domači trg, namesto da bi uvažali tako sočivja, bi jih lahko izvažali, ako bi bilo le kaj smisli za to. Saj je grah dražji od fižola, Sladki grah se vidi le redkoma na trgu. Pa ravno ta grah je prava poslašica, posušeni stroki dajejo juham in riževim jedem dober okus in lepo barvo. Posuši se v pečici, da je luščina rujavkasta. Graha je več vrst, pa ne more se trditi, da bi prihajale na trg ravno najboljše vrste. Letos bi bilo treba posebno dosti dobrega graha za juho, ker ne bo mesa.

Leča je pastork, ki se seje še malokje in je vendar velike redilne vrednosti, lečna ali grahova juha odtehta vsako slabo govejo juho in nam nadomestuje lahko meso. Leča upliva tudi dobro na zdravje, zlatenični in vodenični naj uživajo večkrat lečno juho. Leča pride precej draga. Zakaj se je torej ustavilo pridelovanje leče? Po izbruhu vojske ni bilo dobiti po prodajalnah leče, iskal jo je marsikdo. Naj bi vendar poskusili zopet pridelati lečo doma, krožnik leče je trikrat toliko vreden, kakor lonec krompirja. Redilni prašek Ervalenta, ki je bil pred leti že zelo na glasu, je bil sestavljen iz dveh delov lečine in enega dela ječmenove moke, poleg potrebne množine soli.

Tržne cene v Gradcu. Debeli voli 140 do 150 K, srednje debeli 130 do 138 K, suhi 120 do 128 K; debele krave 116 do 136 K, srednje debele 93 do 114 K, suhe 72 do 94 K; bik 122 do 144 K, mlada živina 120 do 146 K; telet 180 do 200 K, izjemoma 210 K do 220 K; mlade svinje 250 do 256 K, debele svinje 256 do 260 K, srednje debele 248 do 254 K, mesne svinje 246 do 250 K; ovce 120 do 132 K. (Pri goveji živini velja to ceno za 100 kg žive teže, pri teletih, svinjah in ovcah za 100 kg mrtve teže.) Svinjsko: svinjsko 9.50 do 10.50 K, kislo 8.50 do 9.50 K, slama 8 do 10 K; pšeni 41.50, rž 33.50, ječmen 30.80, koruza 21.50, proso 27 K, oves 27.30 K, ajda 70 K, fižol 68 do 85 K, grašica 11.20 do 11.40 K, leča 16.20 K, proseno pšeno 60 do 80 K, pšeni iz zdrob 88 K, koruzni zdrob 52 do 72 K, ržena moka 60 K, pšenična moka št. 0 80 do 88 K, št. 4 76 do 80 K, št. 6 (črna) 60 do 70 K (100 kg). Jačca koma 10 do 12 v, krompir 14 do 18 v 1 kg, mleko 28 do 30 v liter. — Cene goveji živini se na vsah seim h zelo dvigajo.

Samo dopisnice ujetnikom na Ruskem. Rusi cenzurni uradi so oznanili, da so prisiljeni, vsled stalno naraščajočega pošiljanja pisem ujetnikom na Ruskem, srefejati samo dopisnice. Pisma se sploh ne dostavljajo.

Maribor. Dne 9. marca je umrl za legarjem 24letni vojak 47. pešpolka Avgustin Kranar, doma od Sv. Jakoba v Slov. gor. Bil je pošten in miroljuben mladenič. N. p. v m.

Fram. Huda nesreča. V nedeljo, dne 21. suša, med poznim opravičkom, je 16letni hlapec F. Pole pregledoval revolver gospodarja Andreja Smirmaul. Mislil, da je revolver prazen, pomeri nesrečno na dve zraven stoječi šolarici, orožje se sproži in zadene devetletno učenko Miciko, ki se takoj zgrudi mrtva na tla. Mati je šla v Maribor, poslavljati se od moža, ki je te dni pripravljen na odhod na bojno polje. Uboga družina! Vsi dobri ljudje jo pomiljujejo.

Sv. Boltenk v Slov. gor. Ze četrto do zdaj znano žrtev si je poiskala neusmiljena vojska iz naše sredine: iz gališkega bojšča je došla žalostna vest, da je padel pri Gorlicah dne 31. dec. Janec Muršec, o est lik v B šeckem vrhu; zapuščena žena in nedora sle otroke. Zvo ovi domače cerkve so mu pel zadnje slo o, župlja i pa so zanj darovali molitve in sv. maše za luš ice. Bodi vrlomu branitelju doma in cesarstva tuja zemlja lahka!

Trgovišče. Žalostno so vel konedeljski zvonovi naznanjali, da je v nedeljo, dne 21. suša, izdahnil po dolgi mučni bolezn svojo blago dušo Valentin No ak. Bil je mož roštenjak, vzgleden katoličan in vnet zagovornik in dolgoletni naročnik „Slovenskega Gospodarja.“ Prerano umrlemu očetu bodi trajen spomin!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Umrl je gostilničar in trgovec g. Jožef Horvat. Svetila mu večna luč!

Galičija. Galičija se sedaj pogosto imenuje, a o štajerski Galičiji se že dolgo ni ničesar slišalo. Tudi naših Galičanov je veliko v Galičiji, kjer se bi jeja hrabro z Rusi; nekaj jih je že umrlo junaške smrti na bojnem polju; doslej je to znano o Martinu Arnsku, Francu Ašenberger in Jakobu Spegliču. — Minulo nedeljo je neznan tat odnesel iz župnijske cerkve dve nabiralni skrinjici z denarjem; doslej se še ni posrečilo vrrednega uzmoviča prijati.

Sv. Ksaverij. Fantje, povejte mi, ali bom še videl kdaj ta vrt, to ljubo mi domačo hišo? Tako je nas s solznim očesom vprašal, ko smo se poslavljali od njega in vsi smo mu to zatrdili, kakor da bi o tem nihče ne dvomil. Usoda je hotela drugače. Dne 16. t. m. so nam zvonovi iz domačih lin oznanili tužno nam vest, da našega nepozabnega tovariša Martina Tesovnik ni več med živimi. Nakopal si je bolezen na severnem bojišču in čez nekaj tednov umrl v bolnišnici na Ogrskem. Bodi mu lahka tuja zemlja!

Globoko pri Brežicah. Dne 12. marca je občespoštovano hišo Gregorevčičevo zadeli hud udarec. Neizprosna sušica je utrgala nit življenja gospodinji Neži Gregorevčič, ženi veleposestnika Franca Gregorevčič, in sestri preč. g. Antona Strgar, kaplana pri Sv. Magdaleni v Mariboru. Pokojnica zapušča pet mlajših otrok, dočim se g. Gregorevčič nahaja pri vojaki. Tem hujši je ta udarec za žalujočega moža, ker je dobil par dneveni dopust, se le po smrti žene. Dne 14. marca je velikanski sprevoz tisočere množice spremljal drago rajnico k večnemu počitku, da ji izkaže zadnjo čast in pokaže, kako priljubljena je bila med sožupljani. Žalujočemu možu naše globoko sožalje!

„Sv. Križev pot za vojni čas.“ Ta knjižica se zopet dobiva v Cirilovi tiskarni v Mariboru. 100 komadov stane s poštnino vred 7 K 50 v, 50 komadov 4 K, 25 komadov 2 K, 10 komadov 90 v. Denar naj se pošlje naprej ali pa v znamkah.

„Novi majnik.“ Tako se imenujejo nove šmarnice za leto 1915. Spisal jih je preč. g. Pankracij Gregor, župnik pri Sv. Vencleslu na Štajerskem. Knjiga obsega 32 krasnih premišljevanj za mesec maj o Mariji, Kraljici src. Posebno lepa, zanimiva in čisto nova bodo za Marijine častilce premišljevanja o Mariji, Kraljici zmag, kjer g. pisatelj opisuje grozne boje pekla in antikrista zoper sv. Cerkev in Marijino kraljestvo pred koncem sveta ter končno zmago Marijino nad vsemi sovražniki. Po premišljevanjih se sledijo mašne, spovedne in obhajilne molitve ter raznovrstne molitve k materi božji in za popoldansko službo božjo. Te šmarnice so torej pravzaprav popoln molitvenik. Stanejo na v platno vezane z rdečo obrezo 1 K 60 v., po pošti 10 vinarjev več. Naročajo se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Najmanj dela in stroškov je, ako se pošlje znesek 1 K 70 v po nakaznici naprej.

Zadnja poročila došla v sredo dne 24. marca.

Velika bitka v Karpatih.

Dunaj, 23. marca.

Avstrijski generalni štab uradno razglasa:

Boji na karpatski bojni črti od Užoka do gorkega grebena pri Koniečni (zahodno od Užoka) se nadaljujejo. V zadnjih dveh dneh so naši zopet odbili močne sovražne napade. Ujeli smo pri tem 3300 Rusov.

V boju, ki se je vršil okrog višine pri prelazu Vyskov (izhodno od Užoka), se nam je posrečilo, da smo vrgli sovražnika iz njegovih postojank, ter smo ujeli 8 častnikov in 685 mož.

Na drugih delih bojne črte se ni zgodilo nič posebnega.

Przemysl.

O dogodkih, ki so se vršili pred in po udaji Przemysla, ki je bil spremljen v razvplini, manjka uradnih poročil. Nobenega dvoma ni, da je hrabra posadka prišla v rusko ujetništvo. Podrobnosti o sedanjih usodi posadke in o dogodkih v Przemyslu bomo izvedeli komaj iz izvenavstrijskih poročil, ker našo armadno vodstvo nima več zveze z Przemyslom.

V Budimpešti se poroča, da so avstrijski zrakoplovi zadnji hip pred predajo trdnjave s svojimi stroji odpuli iz Przemysla, da prinesejo žalostno poročilo v domovino. Stotnik-zrakoplovec je srečno priplul v avstrijsko zrakoplovno pristanišče in je sporočil, da je iz zračnih višin natanko opazoval, kako so Avstrijci vse trdnjavske utrdbe spustili v zrak.

70 km blizu Przemysla.

Poč generalom Borojevičem stoječe karpatske čete so imele namen, da otmejo Przemysl. Ob črti Čizna-Baligród so prodrle že do 70 km blizu Przemysla, toda vkljub nadčloveškemu naporu se jim ni posrečilo priti bližje, ker je slabo vreme oviralo vsako hitrejšo prodiranje.

Rusko poročilo o udaji.

Ruski generalni štab je o udaji Przemysla izdal dne 23. marca poročilo, ki je tako kratko, da vzbuja pozornost. Poročilo se glasi: „Przemysl se je večeraj udal; glad je prisilil posadko k temu koraku. Ko so ruske čete vkorakale v trdnjavo, so našle še edino la nekatere častniške konje. Tifus je število posadke zelo skrčil.“

Zivež v Przemyslu.

Ko je bil Przemysl drugokrat obkoljen, se je moralo že mesca decembra z živežem skrajno štediti. Trije možje skupaj so dobili samo dve mali pušici mesa na dan. Kruha pa je tako primanjkovalo, da je prišel na teden le en hleček na moža. Mesca januarja se je posadka hranila že z zaklanimi konji. 9000 konj je bilo v trdnjavi odveč, hrane pa je primanjkovalo še za vsa konje, ki so bili v trdnjavi neobhodno potrebni. Krave so krmili z mešanico žagavice, soli in krvi.

Listnica uredništva.

Pisma z bojišča: Nekatera pisma z bojišča smo radi pomanjkanja prostora odložili za prihodniji ali pa jih bomo odstopili „Straži.“ — Račee: Vaš dopis je brez podpisa. Radi tega roma v koš.